

Terveisiä KT-päiviltä Oulusta

XXV kansantaloustieteen päivät järjestettiin 6.–7.2.2003 Oulun yliopiston taloustieteiden tiedekunnan uusissa tiloissa. Paikalla oli noin 120 osallistujaa ja esityksiä peräti 61, joiden lisäksi vielä kaksi kutsuttua istuntoa sekä plenum-luento.

Edellisvuosista poiketen päiville osallistui useita professoreja ja jatko-opiskelijoita, osa ulkomailta asti. Vaikka ilmapääri KT-päivillä oli leppoisa, niin työhön ja esityksiin suhtauduttiin vakavuudella ja kommentoijat olivat valmistautuneet tehtäviinsä huolella.

KT-päivät alkoivat Taloustieteellisen seuran puheenjohtajan *Hannu Vartiaisen* ja professori *Mikko Puhakan* avajaisanojen tahditamina. Rinnakkaisistuntoja oli neljä ja ensimmäisten teemoja olivat työmarkkinat, rahapolitiikka, julkinen talous ja teknologia sekä innovaatiot ja kasvu. Jokaisessa istunnossa oli 3–4 esitystä.

Ensimmäisen päivän iltapäivään oli järjestetty kaksi kutsuttua istuntoa, joissa käsiteltiin verotuksen haasteita Suomessa sekä teknologia & kilpailukyky -tematiikkaa. Verotuksen paneeli-istunnossa puhetta johti professori *Heikki A. Loikkanen* Helsingin yliopistosta ja paneelissa istuivat toimitusjohtaja *Teemu Lehtinen* (Veronmaksajain keskusliitto), tutkimuspäällikkö *Tarmo Valkonen* (ETLA) ja toimitusjohtaja *Vesa Vibriälä* (Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos). Paneelin järjestely oli suurin piirtein seuraavanlainen; Loikkanen esitti ly-

hyitä kysymyksiä ja väittämiä koskien erinäisiä verotukseen liittyviä ajankohtaisia aiheita ja näihin sitten panelistit joutuivat vastaamaan vuorotellen ilman sen kummempia valmisteluja. Välillä puheenjohtaja myös äänestyyti yleisöä erilaisista verotukseen liittyvistä kysymyksistä. Sinänsä hauska ja hyvä idea, mutta yleisön äänestysintona oli valitettavan laimeaa. Olikohan syy siinä, että äänestys tapahtui kättä nostamalla?

Teknologia ja kilpailukyky -istunnossa puhetta johti professori *Matti Pohjola* Helsingin kauppakorkeakoulusta. Panelistit olivat *Mika Maliranta* (Tilastokeskus), *Jyrki Ali-Yrkkö* (ETLA) ja *Pekka Ylä-Anttila* (ETLA). Keskustelu yltyi lähes hektiseksi, kun pohdittiin TEKES:n roolia tutkimuksen rahoittajana.

Iltapäivän viimeisissä istunnoissa käsiteltiin työttömyyteen, kasvuun ja aluetalouteen liittyviä kysymyksiä.

Ensimmäisen päivän riemukkain esitys oli illallisen aikana oululaisen *Markus Korhosen* katsaus Oulun paikallishistoriaan. Päällimmäisenä esityksestä jäi mieleen, kuinka likeisesti Euroopan ja maailman historia ovat kytkeytyneet Oulun historiaan ja ennen kaikkea se, että jos Suomessa on ollut tai käynyt vähänkin isompi historiallinen merkkihenkilö, Oulun kaupungilla on ollut merkittävä sija hänen elämässään. Sekin tuli selväksi, että pihapiiristä, missä iltaa vietettiin, on lähtöisin kaksi Suomen presidenttiä.

Illallisen aikana palkittiin myös norjalaiset *Erik Fjaerli* (Norjan tilastokeskus) ja *Diderik Lund* (Oslo yliopisto) parhaasta Finnish Economic Papers -aikakauskirjassa vuosina 2001–2002 julkaistusta artikkelista. Palkittu artikkeli ”The choice between owner’s wages and dividends under the dual income tax” löytyy vuoden 2001 syysy -numerosta. Yhteinen illanvietto jatkui Oulun yöelämässä.

Toinen päivä alkoi yllättävän runsaslukuisesti istunnoilla, joissa käsiteltiin työmarkkinoita, soveltavaa ekonometriaa, rahoitusta ja siirtymätalouksia. Tämän jälkeen *Tony Shorrocks WIDER*:sta piti plenum-esitelmän Venäjän köyhydestä käyttäen Shapley-arvon dekompositioita. Sekunnilleen aikataulun mukaan lopun esitys oli selkeä ja kattava. Viimeiset istunnot iltapäivällä käsitelivät verotusta, makroekonometriaa, ympäristötaloutta ja instituutioita.

Työllisyystyöryhmältä väliraportti

Pääministeri *Paavo Lipponen* asetti 19.9.2002 työryhmän, jonka tehtävänä on esittää talous- ja työvoimapolitiittiset linjaukset, joiden turvin Suomen työllisyysaste voidaan nostaa 75 prosenttiin sekä laskea työttömyysaste alle viiteen prosenttiin. Työryhmän tulee esittää linjaukset ja keinot rakenteellisen työttömyyden olennaiseksi vähentämiseksi sekä muut linjaukset ja keinot, joilla voidaan nostaa työllisyysastetta ja turvata riittävä työpanos.

Työryhmän puheenjohtajaksi kutsuttiin valtiosihteeriksi *Raimo Sailas*, jäseniksi toimitusjohtaja *Pertti Huuskonen*, maanviljelysneuvos *Jouko Kallio*, ministeri *Per-Erik Lundb*, professori *Jaakko Pekkonen*, johtaja *Kirsti Piponius*, hallituksen puheenjohtaja *Juba Punta*, johtaja *Pirkko Saarela*, ministeri *Christoffer Taxell* ja

johtaja *Riitta Varpe* sekä pysyviksi asiantuntijoiksi kansliapäällikkö *Markku Wallin* ja ylijohdaja *Martti Hetemäki*. Työryhmän pääsihteeriksi määrättiin talousneuvoston pääsihteeriksi *Sepo Leppänen*. Työryhmän sihteerinä ovat toimineet työmarkkinaneuvos *Eero Polus*, ekonomisti *Pekka Sinko* ja neuvotteleva virkamies *Pentti Vesterinen*.

Työryhmä on laatinut väliraportin, joka sisältää kokonaisarvion työmarkkinoiden tilanteesta ja näkymistä lähivuosikymmeninä ja arvioi työryhmälle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä haasteita. Varsinaiset toimenpide-ehdotukset sisältyvät maaliskuun lopussa julkaistavaan loppuraporttiin.

Taloustieteilijät ja laitokset paremmuusjärjestykseen

Taloustiedettä voi tehdä myös taloustieteestä itsestään, osoittaa jatko-opiskelija *Tom Coupe* (European Center for Advanced Research in Economics and Statistics) Brysselin yliopistosta. Hän on tutkinut taloustieteilijöitä ja taloustieteen laitoksia kaikkialta maailmasta, asettaen niitä järjestykseen mm. julkaistujen artikkeleiden määrän ja laadun sekä muiden tutkijoiden tekemien viittausten perusteella. Coupe on myös kirjoittanut artikkelin kaikille taloustieteilijän urasta haaveileville, jossa hän kertoo kuinka harvinaista menestyksekkäs julkaisutoiminta on taloustieteen tohtoriksi valmistuvien keskuudessa. Tämä lienee lohdullista tietoa kaikille nuorille taloustieteilijöille.

Erityisen kiinnostavaa on tarkastella taloustieteilijöiden top 1000 -julkaisulistaa. Tässä kirjoittajat on rankattu 11 erilaisen julkaisulistien perusteella, ja niistä on laskettu keskiarvo, joka kuvaa mm. julkaisujen lukumäärää, sivumäärää ja sitä kuinka kovatasoisessa aikakaus-

kirjassa artikkelit on julkaistu. Esimerkiksi vuosien 1990–2000 osalta kaikkien kriteereiden keskiarvon perusteella taloustieteilijöiden viiden kärkeen kuuluvat *Peter C.B. Phillips* (Yale), *Jean Tirole* (Toulouse), *James J. Heckman* (Chicago), *Alan B. Krueger* (Princeton) ja *Joseph E. Stiglitz* (World Bank). Helsingin yliopiston *Seppo Honkapohja* yltää hienosti sijalle 502! Määrällisesti ylivoimaisesti suurin julkaisija oli kuitenkin Yhdysvaltain keskuspankin (FED) *Alan Greenspan*, joka oli julkaissut 1990–2000 yhteensä 137 artikkelia. Seuraavana tuleva *Richard J. Cebula* (Armstrong Atlantic State University) oli julkaissut vain 74 artikkelia samassa ajassa.

Eniten siteerattujen taloustieteilijöiden kärjessä on useita samoja nimiä kuin edellä, mutta myös kiinnostavia uusia tulokkaita. Top-5 taloustieteilijät siteerauksien osalta ovat *Soren Johanssen* (European University Institute, Firenze), *Robert J. Barro* (Harvard), *Paul R. Krugman* (MIT), *Donald W.K. Andrews* (Yale) ja *Peter C.B. Phillips* (Yale). Tässä suhteessa myös suomalaiset pärjäävät huomattavasti paremmin. *Katarina Juselius* (University of Copenhagen) löytyy sijalta 8 ja *Pentti Saikkonen* (Helsingin yliopisto) sijalta 301. Voisiko tästä siis päätellä, että suomalaiset taloustieteilijät kirjoittavat suhteellisen vähän, mutta merkittäviä artikkeleita?

Taloustieteiden laitosten vertailussa suomalaisilla yliopistoilla on vielä paljon kirittävää. Kärjessä olevia yliopistoja julkaisujen määrän ja siteerauksien suhteen ovat mm. Harvard,

Chicago, Pennsylvania, Stanford ja MIT. Vaikka julkaisujen määrä suhteutettaisiin laitoksen henkilökunnan määrään, eivät suomalaiset yliopistot yllä listoille. Parhaita eurooppalaisia yliopistoja ovat London School of Economics ja Toulouse, mikäli otetaan huomioon henkilökunnan koko.

Lisää listoja ja muuta kiinnostavaa tietoa taloustieteilijöistä, sekä linkkejä muille ns. ”wackonomics”-sivustoille, löytyy Tom Coupen kotisivuilta: <http://homepages.ulb.ac.be/~tcoupe/> Tiesittekö, että taloustiedettä voi tehdä myös jalkapallosta?

Nimitysuutisia

Tasavallan presidentti *Tarja Halonen* on myöntänyt professorin arvonimen ETLA:n toimitusjohtaja *Pentti Vartialle*.

VTT *Markus Jäntti* on nimitetty kansantaloustieteen professoriksi Åbo Akademin talous- ja tilastotieteen laitokselle.

VTT *Markku Lanne* on nimitetty kansantaloustieteen, erityisesti rahoituksen, professoriksi Jyväskylän yliopiston taloustieteiden tiedekuntaan. Lisäksi Lanne on valittu Finnish Economic Papers -aikakauskirjan päätoimittajaksi.

VTT *Mika Linden* on nimitetty kansantaloustieteen professoriksi Joensuun yliopiston taloustieteiden laitokselle.

KTT *Matti Liski* on valittu mukaan Finnish Economic Papers -aikakauskirjan toimituskuntaan. □